

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ŚWIEBODZICACH

z dnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Świebodzice na rok 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Świebodzice na 2020 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Świebodzice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz Miasta
Olgę
Paweł Ozga

Hanna Świteńska
ADWOKAT

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Świebodzicach
z dnia

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY ŚWIEBODZICE
NA ROK 2020**

Spis treści

Wprowadzenie	3-4
I. Podstawy prawne Programu	5
II. Realizatorzy programu	5
III. Źródła i zasady finansowania	5
IV. Diagnoza	5-11
V. Określenie zasobów w gminie Świebodzice	11
1. Gmina Świebodzice w liczbach	11-12
2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	12
3. Poradnictwo specjalistyczne	12
4. Zespół Interdyscyplinarny d/s. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	12
5. Poradnia dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych od Alkoholu	13
6. Klub Abstynenta	14
7. Świetlica Środowiskowa "Tęczowa Gromada"	14-15
VI. Cele i działania Programu	15
1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz dla współuzależnionych	15
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotyczne pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	15-16
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży - w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych	16-17
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii	17
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	17
6. Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zasady wynagradzania, przyznawania diet oraz kosztów podróży służbowych	18
VII. Preliminarz kosztów realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Świebodzice na rok 2020	19

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020, zwany dalej Programem, stanowi integralną część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Świebodzicach na lata 2016-2020 oraz uwzględnia cele z obszaru profilaktyki określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020. W związku z tym, iż do zadań gminy¹ należy również udostępnianie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą, do Programu włączono wybrane działania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020.

W dotychczasowych opracowaniach na temat skali problemów alkoholowych istnieją pewne rozbieżności w prezentowanych danych statystycznych. Jednakże każda diagnoza potwierdza fakt występowania złożonych problemów będących konsekwencją spożywania alkoholu.

Przedstawione w diagnozie dane wskazują na ogromną skalę skutków spożywania alkoholu, obejmujące okres prenatalny, dzieci i młodzież oraz dorosłych. W związku z tym do przeciwdziałania alkoholizmowi włączono różne resorty, np. MEN uwzględnia problem trzeźwości i abstynencji wśród celów wychowania oraz zapewnia w programach nauczania wiedzę o szkodliwości alkoholizmu dla jednostki oraz w życiu rodzinnym i społecznym.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 został skonstruowany w oparciu o wyniki diagnozy miejscowych problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych przeprowadzonej przez firmę zewnętrzną, Raport NIK z 19.08.2019 r. „Profilaktyka Uzależnień od alkoholu i narkotyków”², „Rekomendacje PARPA do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych 2020”³, „Raport o stanie narkomanii w Polsce 2018”⁴ wydanej przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Na przełomie października i listopada 2018 r. przeprowadzono diagnozę lokalnych problemów przez Pracownię Badań i Profilaktyki Społecznej INVESES z Krakowa. Dodatkowo przeanalizowano dane statystyczne z pierwszej połowy 2019 r. uzyskane od Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świebodzicach, Ośrodka Pomocy Społecznej w Świebodzicach w zakresie realizowania procedury „Niebieskiej Karty”. W sformułowaniu problemu i określeniu celów pomocne były również sprawozdania z realizacji warsztatów z zakresu profilaktyki uzależnień "Chcę zdrowo i bezpiecznie żyć" przeprowadzanych cyklicznie przez terapeutę w tym zakresie dla uczniów ostatnich klas szkoły podstawowej a w roku 2018 również dla gimnazjalistów z terenu naszego miasta.

Wyniki diagnozy pozwoliły ustalić rozmiary występujących problemów oraz wskazały kluczowe zagrożenia i potrzeby w tym zakresie. Następnie, uwzględniając zasoby środowiska lokalnego, sformułowano cele Programu oraz działania umożliwiające zminimalizowanie zidentyfikowanych w diagnozie najważniejszych problemów. Działania profilaktyczne zawarte w Programie są skierowane do:

- całej lokalnej populacji bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych (profilaktyka uniwersalna);

¹ Por. art. 4¹ ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277);

² Profilaktyka uzależnień od alkoholu i narkotyków. Informacja o wynikach kontroli. Pozyskano z: https://www.nik.gov.pl/plik/id,21351,v,artykul_20342.pdf

³ Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2020 roku. PARPA. Warszawa 2019 r.

⁴ Malczewski. A. (red.) Raport o stanie narkomanii w Polsce 2018. Krajowe Biuro ds. Narkomanii. Warszawa 2018

- osób lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego (profilaktyka selektywna);
- osób (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub NSP (dopalacze) bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych (profilaktyka wskazująca)⁵.

⁵ Por. IV rozdział pkt 1-3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 września 2016r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia na lata 2016-2020. Dz. U. z 2016, poz.1492

I. Podstawy prawne Programu

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.);
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 -2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492);
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.);
7. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.);
8. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2365);

II. Realizatorzy Programu

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Świebodzice na rok 2020, jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Świebodzicach- z wyłączeniem zadania 4.1 tj. prowadzenie klubu abstynenta, którego realizator zostanie wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert. Partnerami w realizacji programu będą:

- Urząd Miejski,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policja i Straż Miejska,
- Placówki oświatowe,
- Poradnia dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych,
- Inne podmioty, którym zlecane są poszczególne zadania Programu, instytucje i organizacje pozarządowe, stowarzyszenia zajmujące się promowaniem zdrowego stylu życia, osoby fizyczne.

III. Źródła i zasady finansowania

Podstawę finansową realizacji Gminnego Programu stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Budżet na rok 2020 przeznaczony na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii szacuje się w wysokości: **420 000,00 zł**, w tym:

- na przeciwdziałanie alkoholizmowi: 390 000,00 zł;
- na zwalczanie narkomanii: 30 000,00 zł.

Zasady finansowania zadań Programu dla miasta Świebodzice na rok 2020 wynikają z preliminarza finansowego zawartego w niniejszym Programie, a także z treści umów zlecenia zadań. Program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Miejskiej w Świebodzicach.

IV. Diagnoza

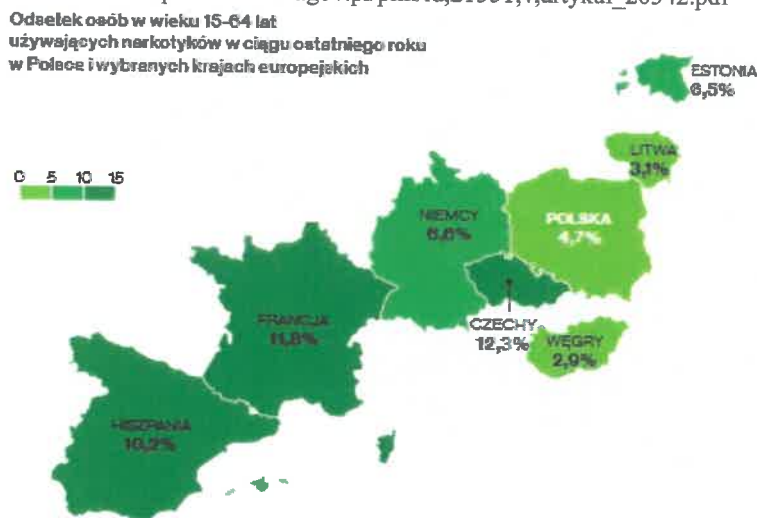
Używanie substancji psychoaktywnych może spowodować więcej niż uzależnienie, może doprowadzić do problemów, np. psychicznych, fizycznych, społecznych i gospodarczych.

Dlatego tak istotne są wyniki diagnozy, pozwalające odpowiednio szybko reagować na zjawiska oceniane jako szkodliwe i niepożądane, a spowodowane używaniem np. alkoholu lub narkotyków.

Znajdujące się poniżej infografiki obrazują odsetek mieszkańców wybranych krajów Europy, używających alkoholu lub narkotyków w ciągu ostatniego roku.

Źródło: https://www.nik.gov.pl/plik/id,21351,v,artykul_20342.pdf

Źródło: https://www.nik.gov.pl/plik/id,21351,v,artykul_20342.pdf

Z „Raportu o stanie narkomanii w Polsce 2018” wydanego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, wynika, że używanie narkotyków jest o wiele mniej rozpowszechnione niż picie napojów alkoholowych. Według danych, używanie alkoholu odnotowano na poziomie 89,7% (badanie z 2014 roku), podczas gdy w przypadku narkotyków odsetek wyniósł 4,7% (dane dla osób w wieku 15-64 lata). Według ostatnich badań raportowanych przez Reitox Focal Point do EMCDDA (Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii) konsumpcja napojów alkoholowych należy w Polsce do jednych z największych w Europie. Polska uplasowała się na drugim miejscu po Austrii (91,5% w 2015 roku) wśród krajów UE. Taki sam wskaźnik jak Polska odnotowała Szwecja.

W „Sprawozdaniu z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z roku 2015” wykazano, iż ponad 80% dorosłych Polaków spożywa napoje alkoholowe, 71,7% 15-16 latków oraz 92,7% 17-18 letnich chłopców i dziewcząt nadużywa alkoholu. 64% osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie, w momencie interwencji policji, było pod wpływem alkoholu.

Z projektu badawczego „Epidemiologia zaburzeń psychiatrycznych i dostęp do psychiatrycznej opieki zdrowotnej – EZOP Polska” wynika, iż w Polsce 943 tys. dzieci i młodzieży w wieku poniżej 18 lat ma rodziców z problemami wynikającymi z picia, co stanowi niecałe 13% tej grupy wiekowej. Odsetek ten waha się od 11% wśród dzieci do 4 r. ż. do prawie 15% w grupie wiekowej 13-17 lat. Dane PARPA uzyskane w ramach badania „ALICJA” pozwalają stwierdzić, że w grupie wiekowej 7-9 lat co najmniej 20 na 1000 dzieci należy do grupy FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych), a 4 na 1000 dzieci ma FAS (Alkoholowy Zespół Płodowy). Według badaczy, FAS może wystąpić nie tylko u dzieci matek uzależnionych od alkoholu. Nawet sporadyczne wypicie niewielkich ilości alkoholu może wywołać określony rodzaj uszkodzeń u rozwijającego się płodu.

„Diagnoza problemów alkoholowych i innych problemów społecznych” została przeprowadzona na terenie miasta Świebodzice przez firmę INVESIS na przełomie października i listopada 2018 r. Dane zawarte w raporcie z tego okresu pochodzą z Urzędu Miasta, Powiatowego Urzędu Pracy, MKRPA, OPS, Policji, z badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów ostatnich klas szkół podstawowych i gimnazjum oraz w ramach sondy ulicznej. W badaniu osób dorosłych i młodzieży uwzględnione zostały takie obszary jak: problem alkoholowy – częstotliwość spożywania, dostępność, znajomość osób pijących, znajomość instytucji pomocowych; problem nikotynowy - częstotliwość palenia, dostępność, znajomość osób palących, znajomość konsekwencji zdrowotnych; problem narkotykowy - częstotliwość zażywania substancji psychoaktywnych, dostępność, znajomość osób biorących narkotyki, znajomość konsekwencji zdrowotnych; problem zażywania dopalaczy - częstotliwość zażywania substancji psychoaktywnych, dostępność, znajomość konsekwencji zdrowotnych; problem przemocy - perspektywa ofiary oraz świadka przemocy, uczestnictwo w czynnym akcie przemocy, występowanie przemocy rówieśniczej i rodzinnej; problem uzależnień behawioralnych - uzależnienie od komputera czy Internetu. Dodatkowo wśród dorosłych mieszkańców zbadano obszary wykluczenia społecznego. Ponadto badaniem zostali objęci także pracownicy punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz wyrobów tytoniowych. Całkowita Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych do wglądu na stronie www.ops.swiebodzice.pl lub w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dziale Usług Specjalistycznych.

Wyodrębniono jako najistotniejszy według mieszkańców, problem alkoholizmu, któremu należy przeciwdziałać. Skala jego występowania została odnotowana w postaci odpowiedzi osób ankietowanych. Większość respondentów zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające alkohol. Co więcej, problem ten jest również obserwowany przez sprzedawców, którzy przyznali, że próba kupna alkoholu przez osoby nietrzeźwe zdarza się bardzo często. Niepokoi fakt, iż w opinii 69% badanych mieszkańców, w zależności od sytuacji, alkohol jest ważnym sposobem radzenia sobie ze stresem. Niewielkie umiejętności mieszkańców w tym zakresie mogą być przyczyną nasilania się problemu alkoholowego w gminie. Konieczna. więc wydaje się edukacja społeczeństwa, informowanie o różnych miejscach specjalistycznej pomocy w kryzysie czy przewlekłym stresie, a także promowanie zdrowego stylu życia, w tym alternatywnych od alkoholu form rozładowania codziennych frustracji i napięć.

Używaniu substancji psychoaktywnych, na co wskazują badania („Sprawozdanie z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z roku 2015”) nieodłącznie towarzyszy zjawisko przemocy w rodzinie. Dotyczy ono zarówno rodzin dysfunkcyjnych, jak i tych utrzymujących na zewnątrz prawidłowy wizerunek.

Badania ankietowe prowadzone na terenie gminy Świebodzice wykazały występowanie problemu przemocy domowej, 44% mieszkańców określa go jako coraz częstszy. Przypadki występowania zjawiska przemocy w najbliższym środowisku potwierdzają przede wszystkim kobiety, które najczęściej są osobami doznającymi przemocy. Niepokojące jest, że 26% badanych uważa, że kary fizyczne i surowe traktowanie dziecka są dobrym sposobem wychowania, a 22% badanych przyznaje, że zna rodziców stosujących tego typu metody wychowawcze. W związku z tym konieczne jest zaplanowanie działań skierowanych do rodziców rozwijających ich kompetencje wychowawcze, informowanie o instytucjach

wspomagających w procesie wychowania, np. poradni psychologiczno-pedagogicznej czy edukowanie podczas zebrań z rodzicami w przedszkolach i szkołach.

Kolejnym, istotnym obszarem profilaktyki, z punktu widzenia przeprowadzonych badań, jest uświadamianie mieszkańców Świebodzic na temat konsekwencji palenia papierosów. Wśród badanych 55% przyznało się do palenia, w tym ponad połowa do palenia nałogowego. Ponad 40% spośród respondentów palących było zdania, że palenie papierosów nie szkodzi ich zdrowiu. Niepokoi, iż 16% respondentów przyznało, że pali przy swoich dzieciach. Takie zachowanie może rzutować na wcześniejsze pojawienie się chorób układu krążenia, nowotworów, a także poprzez naśladowanie dorosłych - rozpoczęcie inicjacji nikotynowej przez małe dzieci. Należy w związku z tym włączyć do programu działania edukacyjno-profilaktyczne adresowane do wszystkich grup wiekowych. Niska świadomość rodziców w zakresie konsekwencji zdrowotnych, społecznych, wychowawczych palenia papierosów negatywnie wpływa na sięganie przez dzieci po e-papierosy czy nikotynę.

Analizy wyników badań przeprowadzonych wśród uczniów wskazuje, że zarówno młodsi uczniowie, jak i starsi czują się w swoje szkole raczej dobrze i jest ona postrzegana przez nich jako miejsce bezpieczne. Jednakże, pomimo dobrego samopoczucia w szkole, w szczególności wśród uczniów starszych, coraz częściej zdarzają się wagary. Do takiego zachowania przyznało się ponad 23% ankietowanych uczniów w wieku 13-15 lat.

Ponadto dane pozyskane w wyniku diagnozy obrazują tendencję, iż procent zażywania substancji psychoaktywnych rośnie wraz z wiekiem badanych uczniów. Wzrasta też możliwość dostępu do używek, takich jak papierosy czy alkohol. Wielu uczniów przyznało się do niskich kompetencji z zakresu asertywności, swój pierwszy kontakt z papierosami lub alkoholem miało za namową osób trzecich. Przynależność do danej grupy w okresie dorastania jest priorytetowa, a młodzież z niewystarczającymi kompetencjami społecznymi łatwo dostosuje się do norm obowiązujących w danej grupie, by być jej częścią. W związku z tym należy w porozumieniu ze szkołami włączać realizatorów Programu w działania wdrażane na terenie szkół zgodnie z ich Programami Wychowawczo-Profilaktycznymi, wspierać merytorycznie nauczycieli, organizować zajęcia o charakterze profilaktyki uniwersalnej, a w szczególnych przypadkach profilaktyki wskazującej.

Poniższa tabela obrazuje procent uczniów w wieku 10-15 lat, którzy mają już za sobą inicjację alkoholową i nikotynową.

SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE	UCZNIOWIE KLAS IV-VI	UCZNIOWIE KLAS VII-VIII
Spożywanie alkoholu	9,34 %	41,53 %
Palenie papierosów	8,13 %	22,80 % <small>(w tym papierosy tradycyjne i e-papierosy)</small>

Wielu ankietowanych biorących udział w badaniu zadeklarowało, że zna niepełnoletnich mających do czynienia z substancjami psychoaktywnymi. Otrzymane dane pozwoliły na zobrazowanie problemu, iż takie znajomości poszerzają się wraz z wiekiem badanych. Należy zatem rozwijać wśród uczniów różne sposoby odmawiania, wzmacniać w nich poczucie wartości, sprawstwa i wpływu na sytuację, uczyć nawiązywania relacji w różnych grupach. W związku z tym wskazane są zajęcia na terenie szkół w tym zakresie.

Należy pamiętać, że młody człowiek, który ma zapewnione poczucie bezpieczeństwa i funkcjonuje w środowisku, w którym czuje się dobrze, jest mniej podatny na kontakt z używkami, chętniej rozmawia o swoich problemach. Istotne jest zatem budowanie

pozytywnego klimatu społecznego, który daje młodemu człowiekowi możliwość rozwijania kompetencji społecznych, asertywności, umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji.

Poniższa tabela obrazuje procent znajomości osób zażywających substancje psychoaktywne wśród uczniów w wieku 10-15 lat

ZNAJOMOŚĆ OSOB ZAŻYWAJĄCYCH SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE	UCZNIOWIE KLAS IV-VI	UCZNIOWIE KLAS VII-VIII
Spożywanie alkoholu	37,95 %	67,49 %
Palenie papierosów	62,35 %	68,17 %
Zażywanie narkotyków	12,65 %	26,41 %

W związku z pewną zależnością, jaka występuje między paleniem papierosów i piciem alkoholu, wymagają one spójnych i komplementarnych działań. Praca z rodzicami może przynieść wymierne efekty w przeciwdziałaniu uzależnieniom wśród uczniów, nie tylko poprzez bezpośrednie oddziaływania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania narkomanii i alkoholizmowi, ale także dzięki wspomagananiu ich w budowaniu pozytywnych relacji pomiędzy rodzicami i dziećmi, np. poprzez udział szkolnych pedagogów lub psychologów w zebraniach z rodzicami.

Jak wynika z diagnozy równie istotnym problemem występującym na terenie Świebodzic jest przemoc oraz cyberprzemoc. Oba zjawiska, w tym przemoc rówieśnicza wymaga podjęcia interwencji profilaktycznych. Zjawiska te wykraczają poza mury szkoły, ankietowani doświadczają szczególnie cyberprzemocy.

Poniższa tabela obrazuje występowanie zjawiska przemocy wśród uczniów w wieku 10-15 lat

ZJAWISKA PRZEMOCY	UCZNIOWIE KLAS IV-VI 10-12 lat	UCZNIOWIE KLAS VII-VIII 13-15 lat
Złośliwe sms, wpisy przez komunikatory	30,42 %	52 %
Publikowanie w Internecie obraźliwych informacji	19,58 %	35,37 %
Publikowanie amatorskich filmów	23,80 %	26,41 %
Poniżanie	47,59 %	57,79 %
Zastraszanie	31,93 %	35,44 %
Ośmieszanie wulgaryzmy	55,12 %	70,65 %
Szantaż	23,80 %	28,22 %
Pobicie	39,46 %	35,67 %
Wyzwiska, agresja słowna	61,45 %	69,75 %
Doświadczanie powyższych zachowań przez ankietowanych	37,95 %	39,50 %

Należy podjąć działania przeciwdziałające ośmieszaniu, poniżaniu czy innym przejawom agresji słownej, wskazanej jako najczęściej występującej wśród uczniów klas młodszych jak i starszych. Działania szkół powinny uwzględniać projekty skupiające się na przeciwdziałaniu problemom agresji i przemocy, wskazane jest wdrażanie programów systemowych, adresowanych do uczniów, nauczycieli i rodziców. Planowane działania powinny być dostosowane do skali realnych problemów w różnych grupach wiekowych. Warto dodać, iż w każdej kategorii wiekowej badani najczęściej wskazywali dyrektora szkoły, wychowawcę czy pedagoga jako osoby do których się zwrócą o pomoc w sytuacji doznawania przemocy lub bycia jej świadkiem. Jest to zatem dobry fundament do budowania relacji z uczniami, opartej na wzajemnym zaufaniu, sprzyjającej dzieleniu się z pedagogami swoimi problemami.

W przeciwdziałaniu przemocy ważną rolę pełni wsparcie psychologiczne, wzmacnianie kompetencji społecznych uczniów doznających różnych form przemocy. Ważne jest rozwijanie wśród uczniów umiejętności konstruktywnego radzenia sobie w sytuacjach konfliktu czy złości.

Należy także pracować w sposób długofalowy nad sposobami reagowania w sytuacji cyberprzemocy, uwrażliwiać na innych, wskazywać konsekwencje prawne stosowania tej formy przemocy. Z powyższej analizy wynika, że wraz z wiekiem, szczególnie wśród chłopców rośnie brak empatii na jej występowanie, choć jego skala się powiększa. Należy zatem podejmować działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli, mające na celu poszerzenie wiedzy na temat zagrożeń związanych z cyberprzemocą.

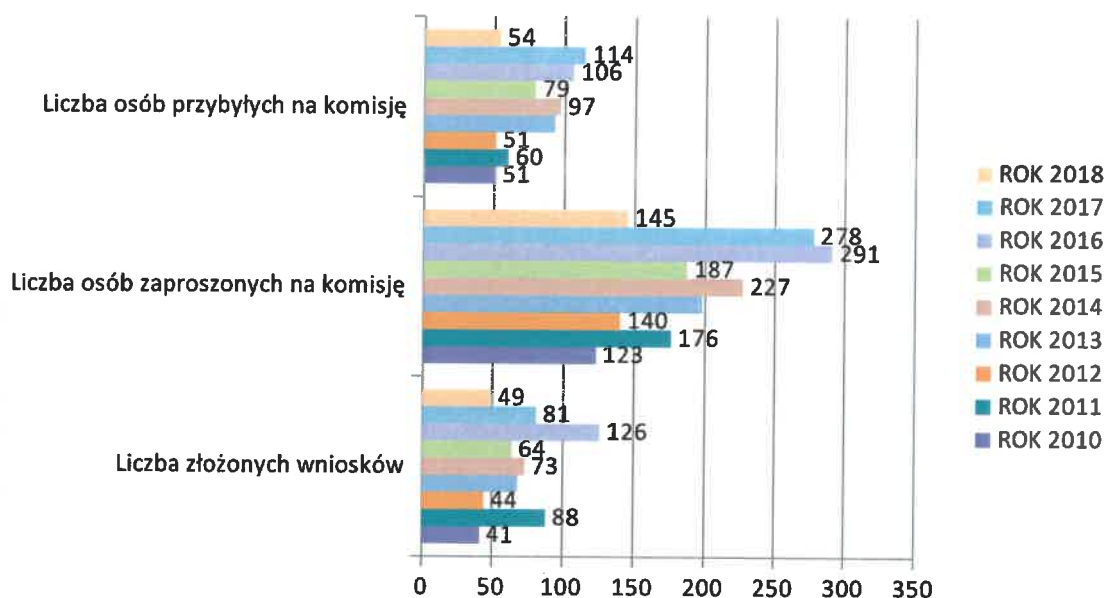
Alarmujące są również liczne wypowiedzi uczniów, zarówno w młodszej, jak i starszej grupie wiekowej dotyczące braku wiedzy na temat instytucji świadczących pomoc dla osób dotkniętych przemocą, w tym również cyberprzemocą. Niezbędne jest zatem podejmowanie działań informacyjnych w tym zakresie; w szczególności przez nauczycieli oraz rodziców. Wskazane jest uaktualnianie informacji w tym zakresie na tablicach ogłoszeń w szkołach, czy innych instytucjach, które świadczą pomoc dzieciom i rodzinom.

Należy także zwrócić uwagę, jak wielu uczniów deklaruje zawieranie znajomości przez Internet. Wśród uczniów w wieku 13-15 lat było to 49,5% a wśród starszych 71%. Profilaktyka współczesnych zagrożeń dotyczących korzystania z mediów powinna zatem obejmować zagadnienia radzenia sobie z zaskakującymi czy też niebezpiecznymi zachowaniami nieznanymi osobom spotkanych w sieci.

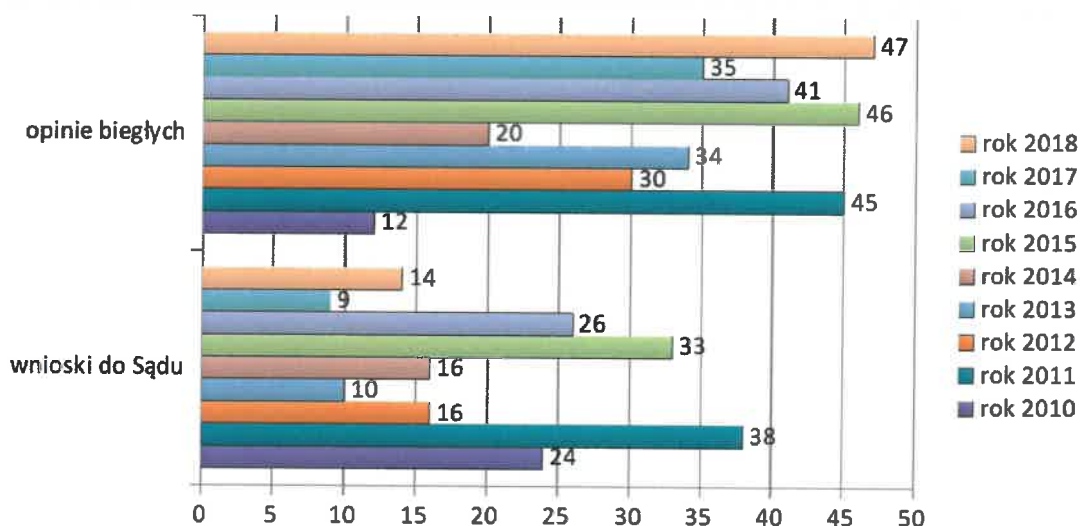
Z powyższych danych szacunkowych wynika, że działania z zakresu profilaktyki selektywnej powinny być skierowane do około 70% młodych ludzi spożywających środki psychoaktywne, stosujących lub doznających przemocy lub cyberprzemocy. Jednak bardzo istotne jest również objęcie działaniami z zakresu profilaktyki uniwersalnej pozostałą młodzież.

Analiza danych dostarczonych z MKRPA wskazuje, iż od 2017 r. wzrosła liczba osób przybyłych na Komisję (2016 - na 278 zaproszonych zgłosiło się 106 osób, a w 2017 roku - na 278 osób zaproszonych przyszło 114 osób), co w konsekwencji pozytywnie wpłynęło na podjęcie przez uczestników postępowania działań terapeutycznych, bez konieczności badania przez biegłych sądowych. Spadła w związku z tym liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia: 2015 (46), 2016 (41), 2017 (35). Do roku 2017 obserwowana była tendencja spadkowa ilości sporządzonych wniosków do Sądu: 2015 (33), 2016 (26) i 2017 (9). W 2018 na badania do biegłych sądowych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu zgłosiła się 1/3 uczestników skierowanych przez MKRPA. W konsekwencji sporządzono 14 wniosków do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego w trybie stacjonarnym lub ambulatoryjnym.

Liczbę podejmowanych działań przez MKRPA na przestrzeni lat: 2010 - 2018 ilustruje rys.1 i rys.2.

Rys. 1 Podejmowane działania przez MKRPA (w liczbach) na przestrzeni 2010- 2018 r.

Rys. 2 Liczba sporządzonych wniosków do Sądu i uzyskanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (liczba osób).

V. Określenie zasobów Gminy Świebodzice

1. Gmina Świebodzice w liczbach

- liczba osób zameldowanych w Świebodzicach na pobyt stały – stan na dzień 31 grudnia 2019 r.- 21 426 mieszkańców, w tym kobiet: 11 355, mężczyzn - 10 071;
- liczba podmiotów gospodarczych, posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal):
Limit wynosi 200 zezwoleń w tym:
 - o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa - 80 wykorzystano - 47
 - o zawartości powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 60 wykorzystano - 41
 - o zawartości powyżej 18 % alkoholu - 60 wykorzystano - 42

- c) liczba podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia):

Limit wynosi 80 zezwoleń w tym:

- o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa - 40 wykorzystano - 15
- o zawartości powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 20 wykorzystano - 7
- o zawartości powyżej 18 % alkoholu - 20 wykorzystano - 5

2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA)

Na terenie miasta Świebodzice funkcjonuje MKRPA, która realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj.

- inicjowanie działań, ujętych w Programie, w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy;
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez Burmistrza Miasta Świebodzice);
- udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego oraz grupach roboczych, o których mowa w art. 9a ust. 3 i ust. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

3. Poradnictwo specjalistyczne

Pomoc specjalistyczną w zakresie pomocy psychopedagogicznej, porad prawnych, konsultacji dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków, można uzyskać na terenie Ośrodka Pomocy Społecznej.

Dane dotyczące I półrocza 2019 r.:

- pomoc psychologiczna: 181 konsultacji dla 103 osób;
- pomoc prawna: 207 porad dla 198 osób;
- pomoc w zakresie uzależnień od alkoholu: 56 osób;
- pomoc w zakresie uzależnień od narkotyków: 270 osób.

4. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Zarządzeniem Burmistrza Miasta Świebodzice powołano Zespół Interdyscyplinarny realizujący zadania w tym zakresie.

Zespół Interdyscyplinarny, to zespół osób delegowanych ze środowisk profesjonalnych do koordynacji, standaryzacji, analiz i rozwiązywania lokalnych problemów przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny stanowią przedstawiciele instytucji i organizacji działających w obszarze wsparcia społecznego. Działania Zespołu zmierzają do poprawy sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy

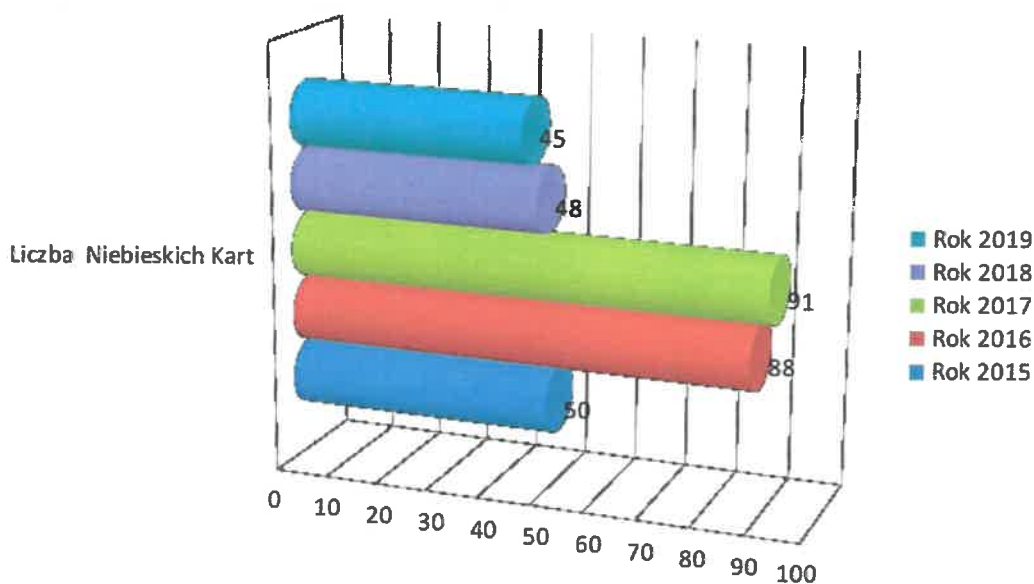
- w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2018 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (ZI). W roku 2018 do przewodniczącej ZI wpłynęło 48 formularzy „Niebieskiej Karty A” (NK) sporządzonych przez następujące podmioty:

- Komisariat Policji - 44 NK
- Ośrodek Pomocy Społecznej – 4 NK
- Placówki Oświatowe – 0 NK
- Specjalistyczny Ośrodek Interwencji Kryzysowej – 0 NK
- Ochrony Zdrowia – 0 NK
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 0 NK

W roku 2018 powołano 33 grupy robocze Zespołu Interdyscyplinarnego, zakończono 66 procedur „Niebieskiej Karty”, z czego 35 w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy oraz 31 na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań.

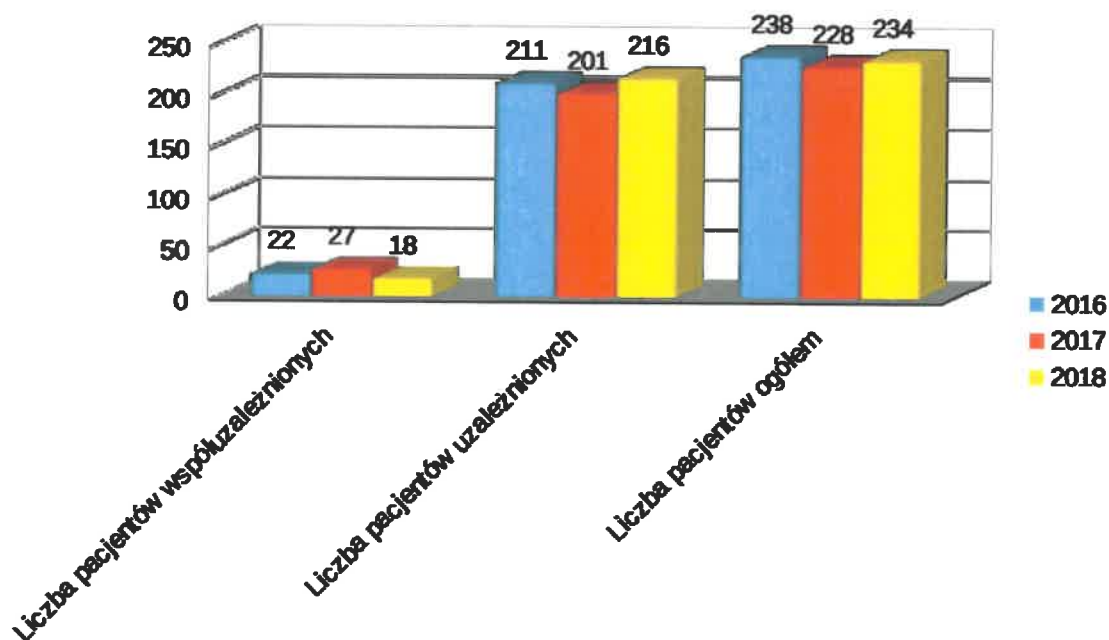
W 2019 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie oraz 296 spotkań grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego. W roku 2019 wpłynęło 45 formularzy „Niebieskiej Karty A” z czego 35 z Komisariatu Policji, 9 z Ośrodka Pomocy Społecznej oraz 1 z placówki oświatowej.

Rys. 4 Liczba sporządzonych formularzy "Niebieska Karta"

5. Poradnia do Osób Uzależnionych i Współuzależnionych od Alkoholu

Poradnia dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych od Alkoholu w Świebodzicach świadczy pomoc terapeutyczną i psychoterapeutyczną dla osób uzależnionych od alkoholu, członków rodzin uzależnionych oraz pomoc i zajęcia psychoterapeutyczne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Metodą leczenia jest psychoterapia. Co roku zgłasza się większa liczba osób, które zdecydowały się zmienić swoje życie, na trzeźwo budować swoją przyszłość. Rok 2018 zakończył się niewielką tendencją wzrostową, jeżeli chodzi o liczbę przyjętych pacjentów. Dane za lata 2016 - 2018 ilustruje rys. 5.

Rys. 5. Liczba udzielonych porad w latach 2016 - 2018

6. Klub Abstynenta

Klub Abstynenta „ODNOWA” w Świebodzicach prowadzony jest przez Stowarzyszenie Krzewienia Trzeźwości w Rodzinie z Wałbrzycha. Główne działania Klubu realizowane na terenie naszego miasta:

- organizowanie życia towarzyskiego członków Klubu oraz ich rodzin w obyczajowości, zwyczajach i tradycjach bez alkoholu;
- propagowanie i krzewienie trzeźwego stylu wśród rodzin zagrożonych uzależnieniami, jak i wśród rodzin, gdzie problem uzależnienia i współuzależnienia już zaistniał,
- integracja środowiska abstynenckiego ze społecznością lokalną współorganizowanie pikników trzeźwościowych pn. "Bezpieczne wakacje", wyjazdy na imprezy trzeźwościowe, organizacja grupy AA;
- działania na rzecz integracji rodziny, prowadzenie warsztatów, grup wsparcia dla członków Klubu i ich rodzin;
- współdziałanie z instytucjami samorządowymi w zakresie realizacji celów statutowych, współdziałanie ze świetlicą środowiskową, pogłębianie wiedzy o chorobie alkoholowej i działania na rzecz rozwoju osobistego.

Działalność klubowa prowadzona jest przez 5 dni w tygodniu. Dodatkowo we wtorki oraz czwartki odbywają się mityngi oraz w każdą sobotę w ramach zajęć prowadzona jest grupa wsparcia. Miesięcznie liczba osób uczestnicząca w działaniach klubu to 70 osób, które poszukiwały pomocy dla siebie lub bliskich członków swojej rodziny w związku z uzależnieniami.

7. Świetlica Środowiskowa „Tęczowa Gromada”.

Świetlica Środowiskowa jest placówką opiekuńczo - wychowawczą typu wsparcia dziennego świadcząca pomoc profilaktyczną i opiekę dzieciom. Jest placówką działającą w najbliższym środowisku lokalnym dziecka, która:

- wspiera rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji poprzez równoległą pracę z dzieckiem i rodziną;
- zapewnia pomoc rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją lub uzależnieniami;
- współpracuje ze szkołą oraz innymi instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie.

Na terenie świetlicy zorganizowana jest pomoc dydaktyczna, zajęcia rozwijające zainteresowania, uzdolnienia i umiejętności praktyczne, wdrażane są programy profilaktyczne i terapeutyczne. Uczestnicy mają zapewnioną opiekę od poniedziałku do piątku w godzinach od 12:00 do 18:00.

VI. Cele i działania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii dla Gminy Świebodzice w roku 2020

Cele Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2020 w Świebodzicach:

1. Zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych oraz zagrożeń społecznych w gminie Świebodzice.
2. Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wśród populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie.
3. Ograniczenie liczby nastolatków pijących alkohol.
4. Zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych i narkomanii poprzez profilaktykę uniwersalną, selektywną i wskazującą.

Grupy docelowe objęte wsparciem:

- rodzina i środowisko lokalne w przypadku profilaktyki uniwersalnej
- ogół społeczeństwa i grupy podejmujące ryzykowne zachowania (profilaktyka selektywna)
- osoby uzależnione spożywające substancje psychoaktywne ryzykownie lub szkodliwie (profilaktyka wskazująca)

Działania w ramach Programu:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz dla współuzależnionych.

- 1.1 Pokrycie kosztów ponadpodstawowych i pogłębionych programów psychoterapii uzależnień od alkoholu, realizowanych w Poradni dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Współuzależnionych w Świebodzicach.
- 1.2 Dopuszczenie Poradni dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Współuzależnionych w Świebodzicach.
- 1.3 Prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz doznających przemocy, a także ich rodzin.

Wskaźniki skuteczności działań: liczba mieszkańców Świebodzic podejmujących leczenie odwykowe, liczba programów ponadpodstawowych oraz liczba ich uczestników, wykaz doposażenia Poradni dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Współuzależnionych, liczba udzielonych porad w punktach konsultacyjnych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym:

- 2.1 Prowadzenie i finansowanie działalności świetlicy środowiskowej, jako placówki wsparcia dziennego w szczególności: finansowanie dożywiania, wynagrodzenie zatrudnionych pracowników, zakup materiałów i sprzętu do prowadzenia zajęć, utrzymanie bazy lokalowej, wykonanie niezbędnych prac remontowych, organizowanie ferii zimowych i letnich, prowadzenie różnorodnych programów rozwojowych dla dzieci (np. teatralnych, komputerowych, tanecznych, sportowych, zajęć z elementami

- socjoterapii).
- 2.2 Dofinansowanie kolonii terapeutycznych jako integralnego elementu całorocznej pracy z dziećmi.
 - 2.3 Organizowanie i finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia, mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych.
 - 2.4 Działania edukacyjne upowszechniające w społeczeństwie wiedzę na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży oraz promujące przekaz dotyczący zachowania abstynencji w ciąży.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:

- 2.5 Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2.6 Zapewnienie dostępności specjalistów przygotowanych do pracy z członkami rodzin z problemem przemocy.
- 2.7 Prowadzenie lokalnych działań informacyjno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci, a także możliwość uzyskania pomocy i wskazania miejsc, które taką pomoc świadczą.
- 2.8 Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu kierowania osób stosujących przemoc w rodzinie do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych. Współpraca z policją a także z innymi, realizującymi programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2.9 Zakup publikacji (broszur, ulotek, plakatów) nt. zjawiska przemocy w rodzinie "Niebieskiej Karty", opracowywanie i upowszechnianie informatorów zawierających informacje o potencjalnych, instytucjonalnych partnerach do współpracy, ich zadaniach i kompetencjach.
- 2.10 Prowadzenie lokalnej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie.

Wskaźniki skuteczności działań: liczba dzieci uczęszczających na zajęcia świetlicy środowiskowej, liczba dzieci – uczestników kolonii, liczba rodziców i opiekunów biorących udział w spotkaniach, liczba osób zgłaszających się do punktów konsultacyjnych, liczba osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy, liczba wdrożonych procedur „Niebieskiej Karty”, liczba zakupionych broszur, ulotek i innych materiałów, liczba osób skierowanych do uczestnictwa w programach korekcyjnych, liczba opracowanych informatorów.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci, młodzieży oraz rodziców:

- 3.1 Wdrażanie i finansowanie nowych oraz kontynuowanie sprawdzonych programów profilaktycznych, opóźniających wiek inicjacji alkoholowej, realizowanych w placówkach oświatowych dla dzieci i młodzieży. Uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu (profilaktyka uniwersalna).
- 3.2 Zapobieganie eskalacji problemu alkoholowego i narkotykowego poprzez profilaktyczne działania warsztatowo-edukacyjne dla osób z grup ryzyka, lecz jeszcze niezależnych (profilaktyka uniwersalna i profilaktyka selektywna).
- 3.3 Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
- 3.4 Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców.
- 3.5 Współpraca z instytucjami i jednostkami samorządowymi Gminy realizującymi

poszczególne elementy programu, w szczególności wdrażające pozalekcyjne zajęcia sportowe i kulturalne z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z terenu miasta, poprzez dofinansowanie organizowanych zajęć.

- 3.6 Organizowanie i finansowanie działań służących upowszechnianiu pozytywnych wzorców życia rodzinnego (pikniki rodzinne), kampanii w dziedzinie rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla społeczności lokalnej oraz udział w tego typu ogólnopolskich społecznych kampaniach.
- 3.7 Organizowanie i finansowanie kształcenia specjalistycznego (szkolenia, konferencje) w zakresie alkoholizmu, narkomanii dla ludzi pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin, a także realizatorów programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 3.8 Wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych: prasa, książki specjalistyczne, broszury, plakaty, druki ulotek oraz innych materiałów informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych na temat możliwości uzyskania pomocy dla ludzi z tzw. „grup ryzyka”.

Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej:

- 3.9 Tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na terenie gminy w zakresie problemów alkoholowych.
- 3.10 Prowadzenie stałego interaktywnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie miasta w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem strony internetowej.
- 3.11 Aktywna współpraca z lokalnymi mediami.

Wskaźniki skuteczności działań: liczba programów profilaktycznych realizowanych na terenie szkół, liczba uczestników tych programów, liczba publikacji prasowych, liczba instytucji korzystających z materiałów informacyjnych, liczba zorganizowanych warsztatów oraz liczba uczestników warsztatów, liczba pikników, liczba spotkań z rodzicami, liczba szkoleń dla sprzedawców alkoholu.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

- 4.1 Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizującymi programy o charakterze profesjonalnym związane z profilaktyką alkoholową i przemocą w rodzinie, w szczególności wspieranie finansowe i merytoryczne Klubu Abstynenta w Świebodzicach.

Wskaźniki skuteczności działań: liczba osób uczestniczących w spotkaniach Klubu.

5. Podejmowanie interwencji w zawiązku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- 5.1 Kontrola placówek handlowych i gastronomicznych w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim i nietrzeźwym oraz w zakresie łamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.
- 5.2 Podejmowanie interwencji oraz kierowanie spraw bezpośrednio do sądu, w szczególnych przypadkach reprezentowanie gminy przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Wskaźniki skuteczności działań: liczba przeprowadzonych kontroli w punktach sprzedaży.

6. Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zasady wynagradzania, przyznawania diet oraz kosztów podróży służbowych.

- A. Podstawą ustalania wysokości wynagrodzenia dla członków MKRPA jest kwota bazowa w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2018 poz. 2288 z późn. zm.).
- B. Miesięczne wynagrodzenie zryczałtowane dla członków MKRPA, ustala się w wysokości 15% kwoty bazowej brutto. Wynagrodzenie dla przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego MKRPA ustala się w wysokości 30% kwoty bazowej brutto.
- C. Wynagrodzenie wypłacane jest za udział w posiedzeniach, pracach MKRPA i innych czynnościach zapisanych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- D. W przypadku nieobecności członka MKRPA w posiedzeniu bądź pracach komisji, nie otrzymuje on wynagrodzenia w danym miesiącu.
- E. Przyjmuje się zasady zwrotu kosztów podróży służbowych, tj. podróży związanych z wykonywaniem funkcji członka komisji a w szczególności udział w szkoleniach, konferencjach, warsztatach według zasad uregulowanych rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. 2013 poz. 167) oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. 2002 Nr 27, poz. 271 z późn. zm.).
- F. Polecenie każdego wyjazdu służbowego podpisuje Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej lub w razie jego nieobecności – Zastępca Dyrektora.

6.1 Udział członków w pracach MKRPA w zakresie zadań ustawowych określonych w pkt V.2 Programu.

6.2 Pokrycie kosztów utrzymania wraz z doposażeniem pomieszczenia oraz zabezpieczenie środków na bieżącą działalność MKRPA oraz realizację zadań ustawowych.

6.3 Współpraca z biegłymi sądowymi opiniującymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, w tym opłacanie kosztów powołania biegłych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (Dz. U. 2007 Nr 250, poz. 1883 z późn. zm.).

VII. Preliminarz kosztów realizacji programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Świebodzice na rok 2020

1. Prowadzenie środowiskowej świetlicy opiekuńczo-wychowawczej wraz z półkolonią w okresie letnim i zimowym na jej terenie.	245 100,00 zł
2. Poradnictwo specjalistyczne (prawnik, konsultant ds. alkoholu, specjalista ds. narkotyków).	40 700,00 zł
3. Poradnia dla Osób Uzależnionych od Alkoholu-terapia ponadpodstawowa oraz doposażenie .	15 000,00 zł
4. Kolonia letnia z wykorzystaniem socjoterapii dla dzieci i młodzieży.	50 000,00 zł
5. Szkolenia realizatorów Gminnego Programu.	1 000,00 zł
6. Lokalne działania informacyjno-edukacyjne na temat przemocy w rodzinie Współpraca z Policją, Strażą Miejską, edukacja sprzedawców.	2 200,00 zł
7. Uzyskanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	3 000,00 zł
8. Programy profilaktyczne realizowane w placówkach oświatowych m.in. „Chcę zdrowo i bezpiecznie żyć” i jednostkach samorządowych, w tym zajęcia sportowe, ogólnopolskie kampanie (ZTU), lokalne kampanie edukacyjne.	13 000,00 zł
9. Materiały informacyjne, broszury, plakaty, ulotki.	1 000,00 zł
10. Wspieranie ruchów samopomocowych i środowisk trzeźwościowych, w tym Klubu Abstynenta.	15 000,00 zł
11. Działalność MKRPA (udział w pracach komisji, opłaty sądowe, utrzymanie biurowo- administracyjne, delegacje.	34 000,00 zł

Razem: 420 000,00 zł

Sporządzili:
Aldona Górską
Robert Sysa

Uzasadnienie

Zgodnie z przepisami przytoczonymi na wstępie uchwały na gminy nałożony został w ramach zadań własnych obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii. Realizacja ww. zadań prowadzona jest w oparciu o gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych. Zgodnie ze stanowiskiem Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, nie istnieją przy tym przeszkody z merytorycznego punktu widzenia do tworzenia wspólnego gminnego programu dla rozwiązywania problemów alkoholowych oraz problemów narkomanii. Program jest opracowywany na podstawie wspólnej diagnozy problemów, część zadań jest jednakowych, a ich adresatami są te same grupy osób.

Projektowany dokument zawiera także działania w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 - 2020 – zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Program określa lokalną politykę minimalizowania szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków i stosowania przemocy w rodzinie, w szczególności obejmuje profilaktykę i edukację wśród dzieci i młodzieży, wsparcie dla rodzin dotkniętych w/w problemami oraz wskazuje osoby i jednostki odpowiedzialne za wykonywanie nałożonych zadań. Ponadto zgodnie z przepisem art. 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W świetle powołanych przepisów podjęcie uchwały uważa się za celowe i uzasadnione.

Burmistrz Miasta

Paweł Ozga

Hanna Jwiteńka

ADWOKAT